

§ 178 Kyrkomötets arbetsformer

DAG SANDAHL:

Ordförande! Om det blir någon framtid, om det blir några kyrkohistoriker i framtiden så kommer de att säga att ett år när Svenska kyrkan rekordtappade medlemmar träffades kyrkomötet, talade om andra saker men inte om denna. Man kommer att säga att de hade problem med sin organisation. Någon försökte skriva en motion och det fungerade dåligt, utbildningssituationen. De talade om utlandsarbetet som är stort i media men det kom egentligen inte upp det heller. Ingen aktuell fråga hamnar i det tröskverk som kyrkomötet är. Det finns några stycken partipolitiska utspel och det finns några som vill positionera sig inför kyrkovalet, men kyrkans egentliga samtida debatt slår inte igenom. Det beror på att någon, och jag vet egentligen inte vem, lurade kyrkomötet att avskaffa frågeinstitutet, interpellationsinstitutet, grundbulten i det parlamentariska demokratiska arbetet. Vi står ju maktlösa.

Jag antar att under den här mandatperioden kommer det inte att ges tillfälle till enskilda frågor eller interpellationer. Det kommer att gälla nästa mandatperiod. Jag finner det närmast demokratiskt otillständigt. Här kan inte pågå en rejäl remissdebatt som sker i riksdagen, landsting och kommuner, men inte här. Jag tycker att detta är en helt sanslös ordning. Jag tror att jag har sagt detta någon gång tidigare men det beror på att jag omfattar parlamentariska grundvärden. Hur ska vi nu göra? Ja, vi kan väl ingenting göra, för nu ska då kyrkomötets presidium lägga fram ett förslag och sedan ska det tröskas och sedan vet vi till våren att så blir det nu annorlunda framöver.

Men inser ni maktlösheten och inser ni vad historiens dom kommer att bli? Vad var det för människor som inte tog beslutandemakten och debattmakten över sina egna frågor utan lät dem försvinna ut i ett tomrum. Hade jag varit kyrkomedlem och stått här utanför och tittat, då hade jag skakat på huvudet. Nu säger jag bara, ordförande, jag kan ingenting göra.

YLVA WAHLSTRÖM:

Jag vill prata om barnkonsekvensanalysen, motion 2016:74, hur vi blir mest trovärdiga i vår förkunnelse när vi säger att vi ska göra en sak och ber alla församlingar att jobba med barnkonsekvensanalysen, behöver vi i kyrkomötet lyfta den frågan tydligare och arbeta mer med den.

Jag ser att Kyrkorättsutskottet har lagt ett förslag att presidiet ska titta på det i sina arbetsformer, och det är gott så långt, men jag återyrkar på motion 2016:74 av Lena Klevenås m.fl. När det gäller barnkonventionen som barnkonsekvensanalysen bygger på ingår även synen på funktionshindrade i det arbetet som vi bör bli tydligare om i hela vår kyrka.

GUNVOR TORSTENSSON:

Jag talar för Kyrkorättsutskottet. Utskottet har diskuterat just detta om värdet av att återinföra interpellation och frågestund, men föreslår ändå kyrkomötet att avslå motion 2016:54 eftersom den här frågan är föremål för behandling i den pågående utredningen om kyrkomötets arbetsformer.

När det gäller motion 2016:74 föreslår utskottet att kyrkomötet beslutar avslå motionen och utskottet stödjer därmed alltså den bedömning som kyrkostyrelsen gjorde 2013.

Under överläggningarna har utskottet tagit del av De Ungas Kyrkomöte där de har anfört i den här frågan och Kyrkorättsutskottet menar att presidiet skulle kunna

överväga förutsättningar för att genomföra barnkonsekvensanalys i den pågående utredningen om arbetsformer i utskotten.

Därför är utskottets förslag följande, det som står i punkt 3 och sammanfattningsvis: kyrkomötet beslutar avslå motion 2016:54 likaså motion 2016:74, men med anledning av motion 2016:74 uppdra till kyrkomötets presidium att överväga vad utskottet har anfört.

DAG SANDAHL (REPLIK):

Ordförande! Jag vill bara stryka under att konsekvensen av det här är att Kyrkorättsutskottet accepterar att under den här mandatperioden kommer det inte att föras någon typ av debatt av det slag som sker i andra parlamentariska sammanhang. Det har utskottet bestämt med att inte trycka på så att det här kyrkomötet nästa år kan föra den debatten. Vi kan väl se fram emot intressanta frågor som finns i media som kom under hösten och som vi bara kan åse på avstånd.

HELÉNE LUNDSTRÖM:

Ordförande! Jag är osäker på om jag hörde men jag uppfattade inte att Dag Sandahl yrkade bifall till sin motion 2016:54 så då vill jag göra det.

SOFIJA PEDERSEN VIDEKE:

Ordförande! Jag är också ordförande i utredningsgruppen för kyrkomötets arbetsformer, och vi noterar det som sägs här. Jag uppfattar att så som det tidigare frågeinstitutet var utformat, så uppfattade inte kyrkomötet att det fungerade särskilt väl. Jag minns att folk stod här uppe och läste innantill i svar som vi redan hade fått tryckta.

Vi vill att debatten ska vara levande på kyrkomötet, och vi arbetar utifrån att kyrkomötet ska vara relevant och effektivt och det är vårt mål i utredningsgruppen.

Vi får se hur det blir när vi lägger fram vårt förslag.

DAG SANDAHL (REPLIK):

Ordförande! Om det inte fungerar, beror det på att vi får en massa politiker här som är vana vid att köra sitt gamla vanliga politiska spel från andra sammanhang och göra det här i oträngt mål. Min erfarenhet av kyrkliga debatter är att somliga stod och rapade upp sitt som de skulle ha i motionen också. Det är sant, men det kan väl ändå grupperingarna hålla reda på. Jag tror inte att Frimodig kyrka har stått med färdigberedda anföranden och sagt vad som var förutsagt, men jag ska inte säga att vi går alldeles fria. Nog kan man se att somliga grupper är mer intresserade av den stora debatten än andra. Här har vi ett demokratiskt problem.

SOFIJA PEDERSEN VIDEKE (REPLIK):

Demokrati kan missbrukas eller brukas och vårt mål i utredningsgruppen är att den ska användas på bästa sätt. Vi återkommer i frågan.

DAG SANDAHL (REPLIK):

Ordförande! Jag tror att jag ska gå hem och läsa Victor Klemperer, om det politiska språket. ”Att användas på bästa sätt” – vad betyder det om man skulle vara religionsfilosofiskt eller filosofiskt anlagd och ens intresserad av statsvetenskap. Lite

högre nivå på konstellationerna som funderar får det nog vara, när man tänker på de här demokratiska grundfrågorna.

ROGER HEDLUND:

Ordförande! Vi diskuterade på gruppledarträffen frågan om kyrkomötets arbetsformer och jag fick inte något tydligt svar från utredningsgruppen om hur man skulle ställa sig till att införa den här formen av frågestund eller interpellationsstund men det kan ju bero på att det helt enkelt inte finns ett färdigt förslag, att man fortfarande begrundar det. Det kommer också att bli en remissrunda, som jag förstår.

Från Sverigedemokraternas sida diskuterade vi det här på vårt eget gruppmöte och vi ställer oss positiva till att införa den här formen av frågestund eller interpellationsstund på kyrkomötet just för att kunna finna fler forum för att diskutera utöver själva motionsdiskussionen. Självklart ska vi kanske undvika att förlänga kyrkomötet i olika former, så där kan man ju införa olika former av restriktioner eller möjligheter för nomineringsgrupperna att kanske anmäla en talare eller en frågeställare till kyrkomötet så att det t.ex. inte kan bli hur många frågor som helst. Att just införa detta forum, att kunna ställa frågor och interpellera och diskutera en annan form än att bara lägga motioner som förslag, tror vi är viktigt för att det ska bli lite mer intressant och för att kunna lyfta aktuella frågor. Jag hoppas att vi kan få ett positivt besked att man inför någon form av frågestund eller interpellationsstund i kyrkomötet framöver. Vi kan kanske inte införa det snabbt men vi hoppas ändå att man tids nog kan förändra formerna så detta forum kan införas. Vi tror att det skulle vara bra för kyrkomötet att också kunna använda de formerna.

SOFIJA PEDERSEN VIDEKE (REPLIK):

Ordförande! Utredningsgruppen lämnar sitt förslag den 31 januari 2017. Vi arbetar alltså kontinuerligt med detta. Om jag har varit otydlig på något vis när vi träffade gruppledarna, så ber jag om ursäkt för det. Vi arbetar kontinuerligt och har tre inbokade möten kvar, så vi har absolut inget färdigt förslag. Det vore ju trist om man hade det redan, för då hade man ju verkligen varit fast. Vi lyssnade på vad som sas och jag noterade flera av förslagen som nämndes under mötet.

DAG SANDAHL (REPLIK):

Ordförande! Jag har väl egentligen bara ett litet konstaterande. Det handlar inte om att kyrkomötet ska bli mer intressant. Det handlar om att de frågor som kyrkomötet tar upp ska vara de relevanta, de som diskuteras samtidigt. Vad som är intressant eller underhållande för kyrkomötet är jag inte så intresserad av, men det är sakfrågorna. Det är rätt bråttom att ta upp dem som bränner just nu och jag nämnde några av dem i motion 2016:54. Jag tycker fortfarande att de har bärkraft.

ROGER HEDLUND (REPLIK):

Ordförande! Man ska nog inte tolka ordet ”intressant” så som det uppfattas i repliken. Självklart ska det vara intressant att följa kyrkomötet, det är väl en aspekt i det hela. Sedan handlar det om möjligheten att kunna lyfta viktiga frågor och skapa en viktig debatt kring saker och ting som man inte kan göra på samma sätt i en motion. För den delen behöver man inte utesluta att det samtidigt kan vara intressant att följa och lyssna till. Om jag på något sätt var otydlig så menar jag att det är viktigt att kunna debattera frågor i det forumet och sedan som ett plus i kanten att det blir intressant.

DAG SANDAHL (REPLIK):

Ordförande! Med ordförandens tillåtelse ber jag att få säga välkommen i intressegemenskapen.

DAN SARKAR:

Ordförande! Enligt kyrkomötets arbetsordning får presidiet i samråd med representer för nomineringsgrupperna besluta om en debatt. Det har hittills inte gjorts enligt den här bestämmelsen. Jag skulle vilja uppmana er till att nästa år ta initiativ till en sådan debatt för ni hör att det här efterlyses. Jag skulle vilja fråga om ni hade tankar på att göra det inför årets kyrkomöte med tanke på hur mycket Svenska kyrkan har förekommit i media och det har varit en samtidsdiskussion kring Svenska kyrkan.

ORDFÖRANDE CARINA ETANDER RIMBORG:

Eftersom vi har en arbetsgrupp som jobbar med arbetsformerna för kyrkomötet hade vi inte planerat att lägga in någon sådan debatt i år.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 181.